

влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, де працює особа, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу із зазначенням характеру вчиненого правопорушення та норми закону, яку порушено.

Відповідно до ст. 277 КАП, справа про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, розглядається в 15-денний строк з дня одержання судом протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів справи. Але строк розгляду такої справи зупиняється судом у разі якщо особа, щодо якої складено протокол про адміністративне корупційне правопорушення, умисно ухиляється від явки до суду або з поважних причин не може туди з'явитися (хвороба, перебування у відрадженому чи на лікуванні, у відпустці тощо).

Постанова суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне корупційне правопорушення у триденний строк з дня набрання нею законної сили направляється відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, державному чи виборному органу, власнику юридичної особи або уповноваженому ним органу для вирішення питання про притягнення особи до дисциплінарної відповідальності, усунення її згідно із законодавством від виконання функцій держави, якщо інше не передбачено законом, а також усунення причин та умов, що сприяли вчиненню цього правопорушення (ч. 6 ст. 285 КАП).

18. Згідно із ч. 2 ст. 60 Закону, інформація про розміри, види благодійної та іншої допомоги, що надається фізичним та юридичним особам, не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом. Необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, ненадання відповіді на запит на інформацію, ненадання інформації, неправомірна відмова в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання недостовірної інформації тягнуть за собою відповідальність, передбачену ст. 212-3 КАП («Порушення права на інформацію та права на звернення»).

Стаття 24. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поведіння з ними

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості, ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- 3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;
- 4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

2. Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо використання службового становища та щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі, якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

3. Предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки зберігаються в органі до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

4. Положення цієї статті не поширюються на випадки одержання подарунка за наявності обставин, передбачених частиною другою статті 23 цього Закону.

5. У випадку наявності в особи, зазначеної у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

1. У статтях 23 і 24 Закону йдеться про одних і тих самих осіб. *«Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи»* якраз і є особами, зазначеними у пунктах 1, 2 ст. 3 Закону.

2. Про правові наслідки нездійснення заходів, передбачених в ч. 1 ст. 24, а також про виняток, визначений в ч. 4 ст. 24, див. коментар до ст. 23 Закону.

3. Слово *«невідкладно»* в абз. першому ч. 1 ст. 24 Закону заперечує тривалий час на роздуми і означає обов'язок діяти негайно. Порівняння цього слова зі словами *«невідкладно, але не пізніше одного робочого дня»* (ч. 2 ст. 24), підкреслює, що на виконання заходів, перелічених в ч. 1 ст. 24, Закон не надає особі цілий робочий день. Про поняття *«невідкладно»* див. також коментар до ст. 61 Закону.

4. Вимога ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію щодо неправомірної вигоди або подарунка, означає необхідність з'ясувати прізвище, ім'я, по батькові цієї особи, місце її роботи, проживання чи будь-які інші дані, які допоможуть спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції знайти її та притягнути до відповідальності за пропозицію неправомірної вигоди.

З іншого боку, вимога ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію щодо подарунка, не має сенсу, оскільки відповідальність за пропозицію подарунка законом не встановлено.

5. У Законі чітко не визначено, якого саме спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції слід повідомляти про отримання пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка. Тому особа, у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, може повідомити про це будь-якого із цих суб'єктів. Про поняття *«спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції»* див. ст. 1 і коментар до неї.

6. Обов'язок повідомити безпосереднього керівника поширюється лише на осіб, які мають такого керівника; що ж до інших осіб (які самі є керівниками департаментів, головних управлінь та інших подібних структурних підрозділів або заступниками керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, або його радниками, помічниками тощо), то на них лягає обов'язок повідомити

керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації (частини 1 і 2 ст. 24).

Керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації у вказаних випадках (частини 1 і 2 ст. 24) зобов'язаний повідомити про пропозицію неправомірної вигоди чи подарунка лише спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. Хоча у ч. 2 ст. 24 Закону (де йдеться про ситуацію виявлення у своєму службовому приміщенні чи отримання майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка) прямо не вказано про це, тут діє правило аналогії закону.

Слово «письмово» означає необхідність подання відповідної заяви – паперової або електронної.

7. У ч. 3 ст. 24 маються на увазі ситуації, коли предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки передаються спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції для подальшого накладення на них арешту та здійснення їх спеціальної конфіскації (у кримінальному провадженні) або конфіскації у провадженні про адміністративний проступок.

8. Частиною 5 ст. 24 Закону передбачено право особи – у разі наявності сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка – письмово звернутися для одержання консультації до територіального органу НАЗК. Якщо такого органу не існує¹, особа, керуючись п. 15 ч. 1 ст. 11 та ч. 3 ст. 28 Закону, повинна звертатися із згаданою метою до центрального офісу НАЗК – і повинна отримати відповідь упродовж семи днів.

Стаття 25. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

1. Особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється:

1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

2. Обмеження, передбачені частиною першою цієї статті, не поширюються на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), присяжних.

{Частина друга статті 25 із змінами, внесеними згідно із Законом №1798-VIII від 21.12.2016}

1. Міжнародним стандартом, який став орієнтиром для відповідної національної заборони, можна вважати положення ч. 4 ст. 7 Конвенції ООН проти корупції, згідно з якою кожна Держава-учасниця прагне, згідно з основоположними принципами свого внутрішнього права, створювати, підтримувати й зміцнювати такі системи, які сприяють прозорості й запобігають виникненню конфлікту інтересів, а також положення Рекомендації №R (2000) 10 Комітету Міністрів РЄ державам-членам

¹ Станом на 1 листопада 2017 р. жодного територіального органу НАЗК не створено.